

Kommunstyrelsens verksamhetsberättelse per
delår och prognos för helår 2023

10

2023KS42

Kommunstyrelsen

Datum
2023-09-20

Diarienummer
2023KS42 042

Kommunstyrelsens verksamhetsberättelse per delår och prognos för helår 2023

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen godkänner verksamhetsberättelse per delår och prognos för helår 2023.

Kommunstyrelsen delger kommunfullmäktige verksamhetsberättelse per delår och prognos för helår 2023.

Sammanfattning av ärendet

Kommunstyrelsen prognostiserar en positiv avvikelse med 123 mnkr. 100 mnkr av överskottet beror på intäkter från exploateringsverksamheten samt gatukostnadsersättningar. Ytterligare 21,1 mnkr förklaras av att kommunstyrelsens reserv och de extra resurser som tillsköts nämnden av kommunfullmäktige den 15 december 2022 § 203 inte beräknas tas i anspråk under året. Exklusive ovanstående är kommunstyrelsens avvikelse 1,7 mnkr.

Kostnader för friskvårdsbidrag och den kommungemensamma utvecklingsresursen prognostiseras bli lägre än budgeterat och bidrar ytterligare till kommunstyrelsens överskott.

Teknik och förvaltningsstöd prognostiserar en negativ avvikelse om 5,1 mnkr och det beror bland annat av stigande priser för fjärrvärme, vatten och avlopp samt återvinning. Kostnader för skadegörelse har ökat och livsmedelspriserna påverkas av inflationen vilket gör att måltidsverksamheten prognostiserar underskott.

Samhällsbyggnad visar en negativ prognos för året med 5,1 mnkr. Det råder stor osäkerhet kring hela sektorns intäktsmöjligheter och en generell återhållsamhet och kostnadsbevakning krävs inom samtliga verksamheter under året.

I bilagan *Verksamhetsberättelse och prognos - delår 2023 kommunstyrelsen* redovisas prognoser, avvikelser, vidtagna åtgärder och måluppföljning för 2023.

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse 20 september 2023
- Verksamhetsberättelse och prognos - delår 2023 kommunstyrelsen

Förvaltningens bedömning

På en övergripande nivå prognosticeras ett överskott inom kommunstyrelsens ansvarsområde. Däremot finns större underskott inom verksamheterna it-, måltid, fastighetsfunktionen samt plan och bygglov. Med syftet att samtliga verksamheter ska nå ekonomisk balans pågår ett arbete för att ta fram åtgärder för en ekonomi i balans.

Pia Alhäll
Kommundirektör

Oskar Nilsson
Ekonomichef

Verksamhetsberättelse och prognos -delår 2023

Kommunstyrelsen

Innehållsförteckning

Kommunstyrelsen	3
Kommundirektören om 2023	3
Styrmodell.....	3
Mål	6
Ekonomi	15
Kommunledning och stödfunktioner.....	16
Ekonomi och upphandling	17
Personal	18
Utvecklingsfunktion	19
Sektor för samhällsbyggnad.....	20
Plan och bygglov	25
Mark- och exploateringsverksamhet.....	26
Trafik	26
Miljö- och hälsoskydd	28
Sektor för teknik och förvaltningsstöd	30
Fastighet.....	33
IT	34
Måltidsservice	34
Service.....	35
Städservice.....	36
Säkerhet.....	36
Bilaga 1: Investeringar 2023	
Bilaga 2: Exploatering 2023	

Kommunstyrelsen

Kommundirektören om 2023

2023 har präglats av omvärldsfaktorer som påverkat oss, Sverige och Europa. Krig i Europa med energibrist, kraftigt höjda räntor, hög inflation med stigande priser och ett krisläge i Sverige som är högre än tidigare. Dessutom är Sverige på gång in i en lågkonjunktur med en svagare utveckling och byggnation. Utifrån detta har stort fokus på den ekonomiska uppföljningen för att möta en svagare ekonomi i omvärlden.

Dessa faktorer påverkar övergripande kommunens kostnader och mer specifikt t.ex. TOF vad gäller inköp för måltider samt samhällsbyggnad med minskad efterfrågan på mark, projektering m.m.

Förvaltningen ställer om inför ett ekonomiskt mer utmanande 2024 där av den nya pensionsmodellen slår igenom än mer.

Kommunens samlade prognos för 2023 uppgår till 226 Mnr

Styrmodell

Styrmodellen innehåller följande delar:

Vision: Härryda – här vågar vi!

I Härryda kommun bygger vi framtiden. Här har människor och företag möjlighet att växa och blomstra. Här lyfter idéer och landar lösningar som håller för kommande generationer.

Våra ledord: mod, nytänkande, handlingskraft

Förhållningssätt

I Härryda kommun har vi ett gemensamt förhållningssätt som uttrycker hur vi vill vara och agera på jobbet, för att gemensamt förflytta kommunen mot visionen.

Genom vårt förhållningssätt påverkar vi upplevelsen av Härryda kommun.

"Varje dag gör vi mötet med Härryda kommun enkelt. Vi är engagerade, ser möjligheter och skapar lösningar. Vi är kompetenta, professionella och öppna för olika perspektiv. Vi prövar nya idéer och vill alltid bli bättre. Tillsammans åstadkommer vi mer"

Verksamhetens grunduppdrag

Verksamhetens grunduppdrag avser uppdrag enligt lagstiftning och andra både statliga och kommunala styrdokument. Grunduppdraget ska beskriva varför verksamheten finns, vad den ska göra och för vem. Grunduppdraget är relativt beständigt över tid.

Ekonomiska ramar, prioriterade mål och kvalitet

Politikerna, inom parti, block eller annan gruppering utarbetar en strategisk plan som antas av kommunfullmäktige. Den strategiska planen beskriver det som politiken vill åstadkomma under mandatperioden, både vad gäller kommunens roll som serviceutförare och rollen som demokratiaktör/samhällsutvecklare.

Den årliga budgeten utgår från den strategiska planen och ska ge konkretiseringar, främst med fokus på serviceuppdraget. Budgeten som fastställs av kommunfullmäktige anger ekonomiska ramar och prioriterade mål, inriktningar och uppdrag. Utifrån detta utarbetas nämndspecifika verksamhetsplaner där även kvalitetsindikatorer ingår för att beskriva kvaliteten i grunduppdrag och inriktningar.

Planering och uppföljningsprocessen

Den strategiska planen

Den långsiktiga inriktningen för kommunen uttrycks i den strategiska plan som antas av kommunfullmäktige. Det är politikerna, inom parti, block eller annan gruppering som tar fram planen och den beskriver det som politiken vill åstadkomma under mandatperioden.

Budget

Den strategiska planen kompletteras med ett årligt beslut om budget, mål och inriktningar på en kommunövergripande nivå. Här pekas det som är särskilt viktigt kommande år ut. Beslut om detta fattas av kommunfullmäktige i juni varje år där även ekonomiska ramar för nämnderna fastställs.

Verksamhetsplan

Utifrån kommunfullmäktiges strategiska plan och årliga budgetbeslut utarbetar kommunens nämnder en budget med mål och inriktningar för sitt verksamhetsområde. Där presenteras de särskilt prioriterade målen för året. Mål och inriktningar fastställs av nämnderna i september, därefter får förvaltningen i uppdrag att utarbeta förslag till verksamhetsplan som beskriver så väl verksamhetens grunduppdrag som hur verksamheten ska arbeta med de särskilt prioriterade målen. I verksamhetsplanen fördelas också budgetanslag per sektor och verksamhetsområde. Verksamhetsplanerna fastställs av kommunens nämnder i november och delges därefter till kommunfullmäktige.

Verksamhetsberättelse, bokslut och ekonomiska rapporter

Uppföljning av verksamhetsplanerna görs genom

- verksamhetsberättelse per 31 december, där det sker en fördjupad uppföljning av ekonomi, grunduppdrag och de prioriterade målen,
- delårsbokslut per 31 augusti, där det sker en uppföljning av ekonomi, grunduppdrag och prioriterade mål.
- fyra ekonomiska rapporter med prognoser.

Detta innebär att kommunstyrelsen och kommunens nämnder får en samlad uppföljning av verksamheterna två gånger per år. Dessutom rapporteras vissa resultat och uppföljningar separat. Kvalitetssäkring av grunduppdragen sker där till kontinuerligt med hjälp av kvalitetsindikatorer och andra nyckeltal som redovisas till respektive nämnd.

Mål

Vision och förhållningssätt

För att vision och förhållningssätt ska genomsyra verksamheterna och nå ut till alla medarbetare ställs krav på systematik och medvetet kontinuerligt arbete. Alla chefer förväntas kontinuerligt diskutera betydelsen av vision och förhållningssätt med sina medarbetare, t ex på arbetsplatsträffar. Det finns gemensamt material på intranätet att använda som stöd i dessa dialoger. I rekryteringsprocessen samt i introduktion av nya medarbetare utgör vision och förhållningssätt viktiga delar för kommunens attraktivitet som arbetsgivare. I utvecklingssamtal och lönesamtal diskuteras vision och förhållningssätt med varje enskild medarbetare utifrån särskild mall för samtalen.

Mål för god ekonomisk hushållning

Målen för god ekonomisk hushållning i Härryda kommun ska medverka till att varje generation tar ansvar för sin konsumtion av kommunal verksamhet och efterlämnar miljömässiga, sociala och ekonomiska förutsättningar som är minst lika goda som vid övertagandet.

Verksamhetsmål

Kommunfullmäktige har fastställt fyra verksamhetsmål för god ekonomisk hushållning. Målen avser bostadsbyggande, förskoleverksamheten, grundskola och gymnasiet samt bostäder för äldre och personer med funktionsnedsättning. Nedan redovisas fastställda verksamhetsmål för styrelsens/nämndens ansvarsområden med förvaltningens bedömda måluppfyllelse.

Politiskt prioriterade områden	Indikator/mått	Prognos 2023	Utfall 2022	Utfall 2021	Utfall 2020
Bostadsbyggandet utformas så att en befolkningsökning på lägst 1,5 % kan mötas med bostäder i alla ägande- och upplåtelseformer	Befolkningstillväxt, (%)	1,1	1,94	2	0,7
	Antal färdigställda lägenheter	233	496	389	201
	Andel av större exploateringsområden med alla tre upplåtelseformerna, %.	80	80	80	80
	Antal varianter på lägenhetsstorlekar i nyproducerade områden med flerbostadshus (1-5 rum och kök).	5	5	4	5

Bostadsbyggandet utformas så att en befolkningsökning på lägst 1,5 % kan mötas med bostäder i alla ägande- och upplåtelseformer

Under första delåret ökar befolkningen med 192 personer, vilket motsvarar en

befolkningsökning med 0,5 %. Prognosen för hela året pekar mot att befolkningen kommer att öka med 432 personer, vilket motsvara ca 1,1 % i befolkningstillväxt.

Antalet färdigställda lägenheter under delåret är ca 200 lägenheter, varav 25 st småhus. Prognosen pekar mot att antal färdigställda lägenheter kommer att vara ca 230 totalt, varav ca 60 st småhus. Den senaste tioårsperioden har folkökningen varit 2,1 personer i snitt per nyproducerad lägenhet i flerbostadshus. Antal inflyttade per nyproducerad lägenhet under 2023 är 1,6 personer i snitt, vilket ligger på samma nivå som de två senaste åren.

Det rådande konjunkturläget gör att bostadsbyggandet inom de antagna detaljplanerna inte kommit igång som planerat, vilket påverkar antal färdigställda lägenheter och därmed möjligheten till en befolkningsutveckling enligt kommunens satta mål. Enbart i de lagakraftvunna men ännu inte påbörjade detaljplaner finns det möjlighet att uppföra ca 1 500 bostäder. Dessutom inryms det 3 000-5 000 bostäder i pågående detaljplaner samt beviljade planbeskedsansökningar. Sammantaget gör förvaltningen bedömningen att målet kommer att uppfyllas på längre sikt i och med den mängd bostäder i antagna och pågående detaljplaner. Med ovanstående uppgifter bedöms därför målet om en befolkningsökning på 1,5 % som delvis uppfyllt.

Kommungemensamma områden

I detta avsnitt beskrivs övergripande uppföljning av arbetet med de områden som i verksamhetsplanen för 2023 pekats ut som kommungemensamma strategiska områden. Alla sektorer och verksamheter ska arbeta med dessa områden och utvecklingsarbetet samordnas gemensamt i förvaltningen.

De fem områdena är digital utveckling, hållbar utveckling, näringsliv, kompetensförsörjning och trygghet,

Enligt reglementet är det kommunstyrelsen som har huvudansvaret för dessa övergripande frågor, men eftersom de också ska genomsyra och prägla samtliga verksamheter beskrivs de även i nämndernas respektive verksamhetsberättelse.

Digital utveckling

Härryda kommun definierar digitalisering som en metod där digitala lösningar används för att verksamhetsutveckla och ställa om. Arbetet utgår från kommunens policy för digital utveckling, där tre principer är utgångspunkter; *invånaren först*, *digitalt först* och *samverkan först*.

Sektorn för samhällsbyggnad har tagit fram en sektorsgemensam färdplan för digital utveckling med processledningsstöd från enheten för digital utveckling. Färdplanen pekar ut sektorns målbild för digital utveckling och vägen dit. Ett liknande arbete har påbörjats av vård- och omsorgsverksamheten inom sektorn för socialtjänst. Detta skapar riktning och styrning i kommande digitaliseringsinitiativ och förändringsprocesser.

Appen ”Mitt Härryda” fortsätter att utvecklas, bland annat så att notiser med viktig information från kommunen nu kan skickas ut via appen. Appen utgör ett viktigt komplement till övriga kommunikationskanaler för att ge snabb och relevant information till invånare. I syfte att få ökad delaktighet i utvecklingen av appen har ett antal invånarlabb genomförts där invånare bjudits in för att identifiera nyttor, ta emot förslag och lyfta behov utifrån digital service. Invånarlabb har hittills genomförts med målgrupperna vårdnadshavare och fastighetsägare.

Arbete pågår för att utveckla och skapa integrationer mellan olika system i syfte att effektivisera och förenkla digitala flöden. Planerade integrationer har genomförts men har i flera fall blivit försenade på grund av utmaningar i teknisk plattform och infrastruktur.

Kompetenshöjande aktiviteter har genomförts med exempelvis välbesökta workshops för att utforska möjligheter med AI och primärt ChatGPT. För att visualisera kommunens olika digitaliseringsinitiativ har en teknisk plattform införskaffats för portföljstyrning av digitala initiativ. Detta ger en ökad överblick över fokusområden kopplat till digital utveckling.

Härryda kommun har anslutit till regiongemensam samverkan kopplat till öppen data. Projektet leds av Västra Götalandsregionen och kommer att pågå under hösten med utbildningar och publicering av öppen data till regionala och nationella dataplattformar.

Näringsliv

Härryda kommun har som mål att vara Sveriges bästa näringslivskommun. I Svenskt Näringslivs ranking av kommunernas företagsklimat 2023 fortsätter Härryda att vara högst rankad bland Göteborgsregionens kommuner. För landet som helhet kommer kommunen på plats 11, vilket är två placeringar sämre än 2022.

Kommunens arbete utgår från två styrdokument; det näringslivsstrategiska programmet fastslaget av kommunfullmäktige samt näringslivspolicyn, antagen av kommunstyrelsen. Fokusområden för Härryda kommun är att arbeta med kompetensförsörjning, kommunens attraktionskraft, infrastruktur, verksamhetsmark, företagsklimat och innovationskraft. Policyn tar avstamp i tre principer; företagen prioriteras, företagen är våra kunder och företagen utvecklar Härryda kommun.

SKR:s mätning Insikt mäter hur företag som haft kontakt med kommunen i myndighetsutövande ärenden uppfattar kommunen. Resultatet presenteras löpande under året i form av ett index för olika områden så som bygg, mark, miljö, livsmedel, servering mm samt ett totalvärde för helheten. Härryda kommuns index för 2023 efter augusti är ett resultat på 74,2 (skala 1-100), vilket är en liten ökning mot helåret 2022 på 73,9.

Alla kommunens verksamheter och medarbetare bidrar till att skapa goda förutsättningar för företagande i kommunen. Arbetet med näringslivsfrågor är prioriterat och en självklar del i ordinarie styrning i linjeorganisationen. Handlingsplanen "Vägen för att bli nr 1 - handlingsplan för att varaktigt bli Sveriges bästa näringslivskommun" är gemensam för hela förvaltningen och innehåller åtgärder för att målet ska uppnås. Arbetet följs kontinuerligt i förvaltningens styrgrupp för näringslivsfrågor.

En viktig del i arbetet är dialogen med företagen och för att skapa goda förutsättningar för det finns flera vägar, bland annat regelbundna företagsbesök. I februari genomfördes dessutom en företagsbesöksdag där 40 politiker och tjänstepersoner från kommunen, uppdelade i olika grupper, besökte 30 olika företag under en förmiddag. Under våren genomfördes tre frukostmöten för företag, ca 70 personer deltog vid varje tillfälle, dessutom hölls ett frukostmöte i augusti, med rekordstort intresse. Årets Näringslivskväll ägde rum i mars och lockade drygt 100 personer, där delades priser ut till årets företagare, årets unga företagare, årets nyföretagare mm. Företagslotsens funktion är ytterligare ett viktigt verktyg och ger en snabb och tydlig ingång till kommunen för bättre koordinering och samverkan.

Många företag haft en god utveckling och trycket på att etablera företag i kommunen har varit fortsatt stort. Flera stora nya verksamhetsområden är under planering bland annat vid Mölnlyckemotet, runt flygplatsen och vid Ryamotet.

Arbetet med platsutveckling sker i samarbete med fastighetsägare och enskilda näringsidkare som tillsammans skapar förutsättningar för mer trivsamma centrum. Bland annat ordnades i april en "Vårkväll" i Mölnlycke centrum då butikerna höll öppet längre och aktiviteter ordnades på olika platser i centrum.

Hållbar utveckling - Agenda 2030

Det hållbarhetsstrategiska programmet antogs av kommunfullmäktige i april. Programmet innehåller fem insatsområden med tydliga målsättningar, bland annat när det gäller demokrati och delaktighet, att vara en klimatneutral kommunkoncern till 2030, att minska utsläpp, att ha ett konkurrenskraftigt och robust näringsliv i kommunen, att ha hållbar förvaltning av mark och naturresurser samt att vara en trygg och säker kommun med minskade skillnader i hälsa. Programmet pekar ut bland annat digitalisering, samverkan och innovation som verktyg för att kunna nå målsättningarna. Programmet är koncernövergripande och samverkan med de kommunala bolagen blir centralt i genomförandet.

Det interna samverkansforumet för hållbar utveckling inkluderar nu, utöver chefer och andra nyckelpersoner från samtliga sektorer, också representanter från bolagen. Kommundirektören har dessutom utsett en särskild styrgrupp för att skapa ytterligare kraft i styrning och ledning av hållbarhetsfrågorna.

Arbetet fortgår med åtgärder och insatser utifrån planen för fossiloberoende förvaltning. Av de totalt 24 åtgärderna i planen är 10 genomförda, åtta är under arbete och för sex åtgärder kvarstår att påbörja arbetet. För att ytterligare fokusera och konkretisera insatserna mot fossiloberoende, pågår en översyn och revidering av planen.

Kommunstyrelsen har beslutat att kommunen ska medverka i den regionala kraftsamlingen kring klimatlöften för perioden 2024-2026. Härryda kommun har antagit 12 av 30 klimatlöften, vilket ger ökat fokus på det redan pågående arbetet och påskyndar genomförande.

Ett nytt styrdokument för arbetet med att skapa giftfria miljöer i kommunens verksamheter, Policy för giftfri kommun, fastställdes i mars av kommunstyrelsen. Arbetet med implementering har påbörjats.

En viktig del i miljöarbetet är att säkerställa att medarbetarna har kunskap inom området. Miljöutbildning erbjuds regelbundet, öppet för alla verksamheter att anmäla medarbetare till. Under våren deltog ca 50 personer i utbildningen.

En kartläggning och lägesbild har utarbetats för Rävlanda, som en start i en satsning på att utveckla en metod för ortsbaserat arbete. Arbetet går nu vidare i en mer konkret fas för att skapa nya samverkansformer och arbetssätt som ska bidra till ökad delaktighet, tillit och trygghet bland boende och verksamma i Rävlanda.

Projektet industriell symbios som genomförts i Bårhults företagspark har avslutats. Projektet har resulterat i dialog mellan ett antal företag och identifierat möjliga områden för samverkan. Ett forum för företagen att lyfta gemensamma frågor skapades och drivs av företagen själva. Chalmers Industriteknik levererade en slutrapport under våren. Rapporten identifierar att Bårhults industriområde saknar fysiska förutsättningar för industriell symbios, samt rekommenderar kommunen att lyfta symbios som planeringsperspektiv tidigt när nya verksamhetsområden planeras.

Kompetensförsörjning

Från 2023 är kompetensförsörjning ett av Härryda kommuns gemensamma prioriterade områden. En välfungerande kompetensförsörjning är avgörande för hur Härryda kommun möter dagens och framtidens behov av kompetens. Vi behöver arbeta aktivt, strategiskt och operativt med att skapa bästa möjliga förutsättningar för hållbara medarbetare som kan leverera service och stöd med god kvalitet till de som bor, verkar och vistas i vår kommun. Viktiga delar som ingår i arbetet är bland annat personalförsörjning, kompetensutveckling och ledarskapsförsörjning.

Arbetsgivaren har skapat en styrgrupp och en förvaltningsövergripande arbetsgrupp för att arbeta med de övergripande frågorna gällande kompetensförsörjning. Under våren genomfördes två undersökningar inom ramen för kompetensförsörjningsarbetet, dels varför medarbetare väljer att arbeta i Härryda kommun och dels varför medarbetare väljer att arbeta deltid.

I arbetet med arbetsgivarvarumärket har det även tagits fram ett nytt kommungemensamt grafiskt uttryck för rekrytering. Syftet med det nya manéret är att skapa en tydlig och enhetlig bild av Härryda kommun som arbetsgivare och det kommer användas i olika typer av rekryteringsmaterial, t.ex. annonsering och material vid mässor.

Trygghet

Kommunstyrelsens åtgärdsplan för ökad trygghet är en viktig utgångspunkt för arbetet inom förvaltningen. Satsningen på ordningsvakter i Mölnlycke och Landvetters centrum har fortsatt under 2023 med en geografisk utökning av LOV3-områdena. Målet är att denna insats ska bidra till att man känner sig tryggare när man rör sig i kommunens centrum. Utöver ordningsvakter används även väktare som bevakar kommunens fastigheter i samtliga kommundelar.

Utbyggnad av kameraanläggningar på kommunens skolor fortsätter. Målet är att denna insats ska minska skadegörelsen på skolorna samt underlätta polisens utredningsarbete vid skadegörelse. Mindre skadegörelse på skolorna ökar tryggheten för elever och personal men även för dem som bor i anslutning till kommunens skolor.

En ny modell för trygghetsvandring har genomförts i samverkan med det lokala näringslivet där otrygga platser identifierades och åtgärdades. För att involvera invånarna har även ett ortsbaserat folkhälsoarbete påbörjats med start i Rävlanda. Syftet med detta arbete är att öka tryggheten på respektive ort. Förvaltningen stärker även förutsättningarna för de nattvandringar som sker.

Kommunens brottsförebyggande arbete syftar även till att öka den upplevda tryggheten i kommunen. Förvaltningsövergripande samverkan har under året skett i syfte att skapa ett kunskapsbaserat arbetssätt med rätt organisatoriska förutsättningar för det brottsförebyggande arbetet. Genom en kartläggning av kommunens brottslighet, dess orsaker och konsekvenser, ska en åtgärdsplan därefter tas fram.

Kunskap om vad som skapar upplevelsen av trygghet respektive otrygghet är av

stor vikt för att vidta ändamålsenliga åtgärder. Förvaltningen gör löpande uppföljningar med hjälp av undersökningar så som LUPP, nationell folkhälsoenkät, SCB:s medborgarundersökning samt statistik över skadegörelse och annan brottslighet.

Kommunstyrelsens mål och inriktningar för 2023

- De finansiella målen ska uppnås utan högre skatteuttag
- Härryda skall bli nummer ett i undersökningen Sveriges miljöbästa kommun
- Vi skall våga pröva nytänkande lösningar för ett hållbart Härryda.
- Bevara och utveckla fler områden för naturnära rekreation
- Våra medborgares upplevda otrygghet ska minska
- Tryggheten i kommunen ska öka

Uppföljning

**De finansiella målen ska uppnås utan högre skatteuttag*

Skattesatsen är oförändrad och båda de finansiella målen nås, både sett ur ett fyraårsperspektiv och till det enskilda året 2023. Målet bedöms därmed som uppfyllt.

**Härryda skall bli nummer ett i undersökningen Sveriges miljöbästa kommun*

**Vi skall våga pröva nytänkande lösningar för ett hållbart Härryda.*

**Bevara och utveckla fler områden för naturnära rekreation*

Tidskriften Aktuell hållbarhet presenterar en årlig ranking där landets miljöbästa kommun utses. Rankingen baseras på en rad nyckeltal och statistik, data inhämtas bland annat från Vattenmyndigheten, Boverket, nationella emissionsdatabasen, Kolada, Insikt, Avfall Sverige samt Djurens Rätt. Dessutom svarar kommunerna på en årlig enkät om sitt miljöarbete, frågorna i enkäten är inte helt desamma mellan åren utan varierar något. Resultatet av rankingen 2023 presenteras i början av oktober.

Miljöarbetet fortgår enligt tidigare plan, till exempel arbetet med fossiloberoende kommun till 2030, satsningen på minskat matsvinn och klimatsmart mat samt arbetet för att fasa ut kemikalier ur verksamheterna. Därtill är verksamheterna inom sektorn teknik- och förvaltningsstöd miljödiplomerade vilket lägger en stark grund.

Det hållbarhetsstrategiska programmet för kommunen beslutades i kommunfullmäktige i april. Programmet beskriver bland annat innovation och samverkan som två bärande verktyg för att lyckas med de högt ställda mål som programmet inrymmer. I genomförandet av programmet är nytänkande och bred delaktighet centralt.

Ett exempel på nytänkande lösningar för ett hållbart Härryda är arbetet med cirkulära möbelflöden som har etablerats i förvaltningen under 2022 och under 2023 går från projektform till att vara en del i ordinarie verksamhet. Hittills har ca 1800 möbler cirkulerats och ca 600 möbler har renoverats via snickeriet inom Härryda Framtid.

I förslag till ny översiktsplan lyfts vikten av att områden med värden för friluftsliv, naturmiljö, biologisk mångfald och ekosystemtjänster, som utgörs bland annat av friluftsområden, naturreservat, skogsmark, värdefull natur samt vattendrag, utvecklas och bevaras. Naturen är viktig för rekreation, folkhälsa,

ekosystem och biologisk mångfald och det är viktigt att den är tillgänglig för alla. För närvarande pågår arbetet med att sammanställa synpunkter som inkommit under samrådet, där flera av dessa handlar om tillgång till och bevarande av naturen.

Drift och skötsel av kommunala naturreservat har intensifierats efter sommaren för att säkerställa allmänhetens tillgång till friluftsliv och naturupplevelser.

Genom det nya föreningsstödet innefattas även särskilda avtal som sluts när en organisations verksamhet bedöms vara av särskilt stor samhälls- eller miljömässig betydelse av exempelvis demokratiska eller geografiska skäl. Inför 2023 beslutade dåvarande Valförvaltningsnämnden att bevilja tolv friluftsinriktade föreningar ett särskilt stöd.

Föreningar som arbetar med utomhusanläggningar så som skidspår, vandringsleder, cykelspår som på olika sätt tillgängliggör skog och mark. Föreningarna underhåller och skapar möjligheter genom aktivitet och rekreationsytor för en bred allmänhet.

**Våra medborgares upplevda otrygghet ska minska*

**Tryggheten i kommunen ska öka*

Trygghetsskapande områdesbevakning sker av väktare samt ordningsvakter och närvaron förstärks vid behov utifrån aktuell lägesbild. Regelbunden samverkan sker med polismyndigheten för gemensam underrättelse och inriktning. Genom SSPF (skola, socialtjänst, polis och fritid) sker samordning av insatser och åtgärder riktade mot barn och ungdomar.

Ekonomi

Driftredovisning

tkr	Prognos 2023	Budget 2023	Avvikelse 2023	Bokslut 2022
Kommunledning och stödfunktionerna	139 707	172 707	33 000	139 575
Samhällsbyggnad	96 906	91 806	-5 100	105 054
Teknik- och förvaltningsstöd	67 677	62 535	-5 142	38 979
Slutredovisning av exploatering samt gatukostnadsersättning	-99 800	0	99 800	-96 662
Nettokostnad	204 490	327 048	122 558	186 946

Nettokostnaden för kommunstyrelsens verksamheter prognostiseras till 205 mnkr, vilket avviker positivt med 123 mnkr jämfört med budget. 100 mnkr av överskottet beror på intäkter från exploateringsverksamheten och 21,1 mnkr beror på att kommunstyrelsens reserv och de extra resurser som tillskotts nämnden i kommunfullmäktiges december/februaribudget lyfts fram som ett överskott. Exklusive ovanstående är kommunstyrelsens avvikelse 1,7 mnkr.

Kostnader för friskvårdsbidrag och den kammungemensamma utvecklingsresursen beräknas inte användas fullt ut och bidrar ytterligare, förutom nämndsreserven, till kommunledning och stödfunktionernas överskott.

Teknik och förvaltningsstöd prognostiserar en negativ avvikelse om 5,1 mnkr och det beror bland annat av stigande priser för fjärrvärme, vatten och avlopp samt återvinning. Kostnader för skadegörelse har ökat och livsmedelspriserna påverkas av inflationen vilket gör att måltidsverksamheten prognostiserar underskott.

Samhällsbyggnad visar en negativ prognos för året med 5,1 mnkr. Det råder stor osäkerhet kring hela sektorns intäktsmöjligheter och en generell återhållsamhet och kostnadsbevakning krävs inom samtliga verksamheter under året.

Investeringsredovisning

tkr	Prognos 2023	Budget 2023	Avvikelse 2023	Bokslut 2022
Kommunledning och stödfunktionerna	579	2 146	1 567	0
Samhällsbyggnad	17 898	137 848	119 950	78 642
Teknik och förvaltningsstöd	193 451	213 324	19 873	55 477
Nettoutgift	211 928	353 318	141 390	134 119

Kommunstyrelsen visar ett överskott om 141 mnkr vilket beror på tidsförskjutningar och fördröjningar av projekt till följd av överklagande och vidare utredningar.

Kommunledning och stödfunktioner

Organisation

Kommunledning består av kommundirektör samt förvaltningens tre stödfunktioner ekonomi och upphandling, personal samt utveckling. Kommundirektören ansvarar för och utövar styrning och ledning av den samlade förvaltningen. Stödfunktionernas uppdrag är att leda, samordna samt stödja inom respektive ansvarsområden. I detta ingår att ansvara för och driva utveckling inom prioriterade områden.

Ekonomi

Driftredovisning

tkr	Prognos 2023	Budget 2023	Avvikelse 2023	Bokslut 2022
Ledning	45 850	75 200	29 350	46 426
Ekonomi och Upphandling	21 595	21 695	100	22 289
Personal	32 910	36 110	3 200	31 553
Utvecklingsfunktionen	39 352	39 702	350	39 307
Nettokostnad	139 707	172 707	33 000	139 575

Kommunledning och stödfunktionerna prognostiserar ett överskott om 33 mnkr. Av dessa utgörs totalt 21,1 mnkr, från kommunstyrelsens reserv och fördelning av december/februari budget.

Inom ledning budgeteras anslaget för kommunstyrelsens reserv och eftersom det i dagsläget inte finns något beslut att ianspråkta resursen bidrar det med 19,1 mnkr till överskottet. I ovanstående ingår Råda Säteri reserven om 2,7 mnkr. Medlen syftar till att täcka upp för ett eventuellt scenario efter renovering av mangårdsbyggnaden där hyresintäkter helt uteblir.

Kommunledning lämnar vidare även överskott om 6,8 mnkr utav budgeterade 8,9 mnkr för utvecklingsresursen. Verksamheten prognostiserar att förbruka 2,1 mnkr varav 1,45 mnkr är till insatser inom digitalisering.

Friskvårdsbidraget har en budget på 9,0 mnkr men förväntas ge ett överskott om 4,0 mnkr.

Ekonomi och upphandling prognostiserar ett överskott på 0,1 mnkr.

Personal prognostiserar en positiv budgetavvikelse om 3,2 mnkr. Budget för kompetensmedel uppgår till 5 mnkr, varav 2 mnkr är centralt utökat anslag. Under året prognostiseras endast 2 av 5 mnkr att förbrukas. Bemanningenheten har högre hyreskostnader än budgeterat, vilket genererar ett underskott om 0,4 mnkr. Dessa kommer att vara justerade till 2024.

Utvecklingsfunktionen prognostiserar en positiv avvikelse mot budget på 0,4

mnkr men det förekommer avvikelser inom funktionens enheter. Hyreskostnaden för Råda Säteri är inte fullt ut inkluderad i 2023 års budget, vilket innebär ett underskott på 0,3 mnkr och kommer att justeras till budget 2024. Vidare har utvecklingsfunktionen fortsättningsvis ökade kostnader för licensavgifter samt kostnader för utveckling och uppdateringar av befintliga system, exempelvis det förvaltningsgemensamma ärendehanteringssystemet. Underskotten kan dock balanseras via vakanser och lägre bemanning under en viss tid samt att vissa kostnader för exempelvis licenser skjuts framåt.

Investeringsredovisning

tkr	Prognos 2023	Budget 2023	Avvikelse 2023	Bokslut 2022
Ledning	500	2 067	1 567	0
Utveckling	79	79	0	0
Nettoutgift	579	2 146	1 567	0

Kommunledning och stödfunktionernas investeringsbudget utgörs till största del av konstnärlig utsmyckning och gestaltning. För detta projekt redovisas ett överskott på 1,6 mnkr, vilket beror på tidsförskjutningar. Landeviparken och Magasinsvägen i Landvetters backa påbörjas i år och dessutom genomförs en inventering gällande skyltning och information om den offentliga konsten i hela kommunen.

Ekonomi och upphandling

Grunduppdrag

Uppföljning av grunduppdrag

Resultatet i den årliga enkät som skickas ut till alla chefer indikerar en fortsatt hög servicenivå och en hög legitimitet bland organisationens chefer.

Stort fokus under året har varit att erbjuda ett stabilt stöd till verksamheterna beroende på de försämrade ekonomiska förutsättningarna. Inom redovisningsområdet pågår ett arbete utveckla processerna utifrån en ökad digitalisering i verksamheterna.

Det pågående uppdraget med att arbeta med strategiskt inköp fortsätter och kommer förhoppningsvis att leda till en tydligare inköpsorganisation. Nytt för i år är bland annat nya riktlinjer och rutiner för direktupphandlingar. Här sker ett intensivt arbete i syfte att informera och utbilda verksamheterna.

Personal

Mål

Kommunstyrelsens mål och inriktningar för 2023

- Personalomsättningen skall minska.
- Personalens arbetsmiljö skall förbättras

Uppföljning

Vi ser att den totala personalomsättningen för förvaltningen under halvåret 2023 är något högre än motsvarande period föregående år. För den yrkesgrupp inom förvaltningen som under år 2022 hade den högst rapporterade personalomsättningen, har det skapats en handlingsplan för olika arbetsmiljöinsatser. Dock ser vi att personalomsättningen för yrkesgruppen har ökat första halvåret i jämförelse med samma period föregående år. Arbetsmiljöinsatser pågår även löpande inom förvaltningens övriga verksamheter. Det centrala målet som är i fokus till nästa medarbetarenkät kommer att följas upp när resultatet av enkäten finns tillgängligt under hösten.

Grunduppdrag

Uppföljning av grunduppdrag

Från 2023 är kompetensförsörjning ett av Härryda kommuns gemensamma prioriterade områden. Arbetsgivaren har med stöd av Personalfunktionen skapat en styrgrupp och en förvaltningsövergripande arbetsgrupp för att arbeta med de övergripande frågorna gällande kompetensförsörjning. En välfungerande kompetensförsörjning är avgörande för hur Härryda kommun möter dagens och framtidens behov av kompetens. Viktiga delar som ingår i arbetet är bland annat personalförsörjning, kompetensutveckling och ledarskapsförsörjning. Under våren genomfördes två undersökningar inom ramen för kompetensförsörjnings-arbetet, dels varför medarbetare väljer att arbeta i Härryda kommun och dels varför medarbetare väljer att arbeta deltid. Personalfunktionens OSA-team har fortsatt arbeta aktivt med förebyggande och hälsofrämjande arbete genom t.ex. samtal och insatser i grupper samt med fortsatt arbetet kring chefs-handledning. De är regelbundet ute i förvaltningens ledningsgrupper för att utveckla gruppernas ledarskap. Personalfunktionen har även under året arbetat med att tolka regeländringar och förbereda organisationen inför de förändringar gällande dygnsvila som träder i kraft under 2023. Bemanningseenheten har ett pågående arbete med strategisk personalplanering och för att minska andelen timanställda tillsammans med Förskoleverksamheten och verksamheterna Funktionsstöd samt Vård och omsorg. Planerad och oplanerad frånvaro ska, så långt det är möjligt, täckas av ordinarie personal. Löneenheten har fortsatt arbetet med att utveckla de löneadministrativa processerna, exempelvis genom e-tjänster.

Utvecklingsfunktion

Grunduppdrag

Uppföljning av grunduppdrag

Utvecklingsfunktionen innehåller enheterna Kansli, Kommunikation, Näringsliv samt Digital utveckling. Dessutom finns ansvaret för processledning och samordning för kvalitetsarbete och hållbar utveckling, inklusive folkhälsa och miljö, inom funktionen. Utvecklingsfunktionen har arbetat utifrån grunduppdraget och politiska mål, inriktningar och prioriteringar för respektive område. I kapitlet om kommungemensamma områden redovisas det kommunövergripande arbetet inom näringsliv, digitalisering samt hållbar utveckling.

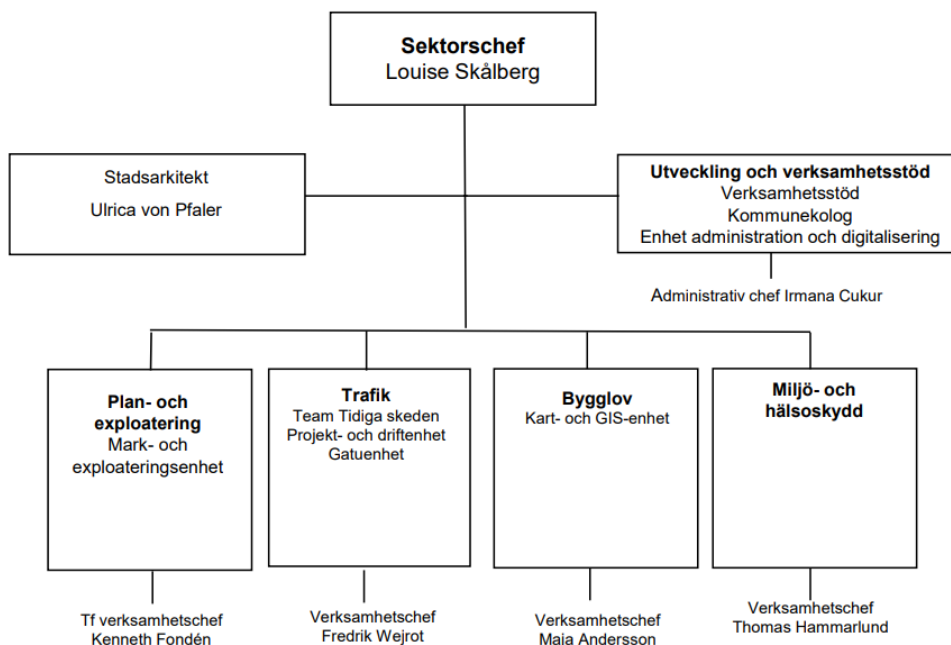
Kanslienhetens arbete har präglats av starten av den nya mandatperioden och ny politisk organisation. Särskilda åtgärder har vidtagits för att kvalitetssäkra processerna kring ärendeberedning och annan hantering kring de politiska instansernas möten. Digitalisering står i fokus i utvecklingsarbetet och har bland annat resulterat i digital hantering av sekretessärenden för nämnden för utbildning, kultur och fritid, samt publiceringen av webbdiarium på kommunens webbplats. Uppgradering och utveckling av system, bland annat ärendehanteringssystemet Platina, har genomförts. Detta, tillsammans med ökade licenskostnader, har medfört högre kostnader än budgeterat för enheten, vilket dock har kunnat inrymmas inom funktionens budgetram.

För att förstärka kompetensen inom kommunikation bland förvaltningens chefer och medarbetare har en digital utbildning utformats och lanserats av kommunikationsenheten. Arbetet med att vidareutveckla och kvalitetssäkra den nya webbplatsen fortgår, bland annat genom fokus på tillgänglighet i form av enkelt och begripligt språk på webbplatsen. Film/rörlig bild används allt mer i både extern och intern kommunikation. Utveckling av kommunens grafiska profil pågår, bland annat när det gäller digitala kanaler. Exempel på större kommunikationsinsatser som gjorts är kriskommunikation i samband med brand i Landvetter samt sommarens bevattnings- och eldningsförbud. Dessutom kommunikation kring kommunens andraplats i utmärkelsen Årets Superkommun, utdelning av kommunens olika priser samt kontinuerlig kommunikation kring politiska möten och beslut.

Råda Säteri är ett omtyckt och välbesökt utflyktsmål såväl för kommuninvånare som andra besökare. En ny större parkeringsplats stod klar i juni. Sommaren har innehållit ett brett utbud av aktiviteter och program inom området; teaterföreställningar, stand-upföreställningar, veteranbilsträffar, konserter med mera. Kommunstyrelsen beslutade i juni att uppdra till förvaltningen att teckna hyresavtal med Compass Group AB avseende restaurang i mangårdsbyggnaden. Renoveringen av mangårdsbyggnaden slutförs i september och Compass Group startar verksamheten under hösten.

Sektor för samhällsbyggnad

Organisation

Sedan april arbetar sektorn i en ny organisation, enligt ovan organisationsbild. Ekonomi och verksamhet följs upp enligt tidigare organisation där Plan- och bygg respektive MEX, kart, mät och GIS bildade egna verksamhetsområden.

Mål

Kommunstyrelsens mål och inriktningar för 2023

- Fler samhällsutvecklingsprojekt skall styras av ett hållbarhetsfokus med utgångspunkt i agenda 2030.

Uppföljning

Förvaltningen har tagit fram en checklista för prövning av planbesked, för att bland annat belysa översvämnings- och rasrisk, som ett första steg i att arbeta mer med klimatanpassning i tidiga skeden. En central styrgrupp för hållbar utveckling har startats upp med syfte att styra, leda och följa upp realisering av kommunens strategiska hållbarhetsprogram antaget av kommunfullmäktige första halvåret 2023. Även ett samarbete med Agenda 2030-teamet har startats upp angående biologisk mångfald. Under hösten kvarstår att lägga grunden för ett systematiskt arbete med klimatanpassningsfrågorna.

Ekonomi

Driftredovisning

tkr	Prognos 2023	Budget 2023	Avvikelse 2023	Bokslut 2022
Ledning, utveckling och verksamhetsstöd inkl kommunekolog	11 665	14 265	2 600	10 353
Mark och exploatering	6 995	5 695	-1 300	8 085
Plan	-1 647	-6 047	-4 400	1 790
Bygglov	2 201	701	-1 500	1 721
Trafik	72 659	72 659	0	77 722
Miljö och Hälsoskydd	5 033	4 533	-500	5 383
Nettokostnad	96 906	91 806	-5 100	105 054

Slutredovisningar för exploatering och gatukostnadsersättningar om totalt 100 mnkr ingår inte i ovanstående tabell.

Sektorn prognostiserar en negativ avvikelse mot budget om 5,1 mnkr. Det råder stor osäkerhet kring hela sektorns intäktsmöjligheter och en generell återhållsamhet och kostnadsbevakning krävs inom samtliga verksamheter under året.

Ledning och administration prognostiserar ett nettoöverskott om totalt 2,6 mnkr. Utveckling och verksamhetsstöd visar ett underskott om 1,6 mnkr som till stor del beror på uteblivna intäkter samt en prioriterad men inte budgeterad satsning på bredbandsamordning. Inom ledning kommer ramtillskottet om totalt 2 mnkr för arbete med klimatanpassning och ny översiktsplan endast nyttjas till liten del, totalt 0,3 mnkr vilket ger ett överskott på 1,7 mnkr. Arbetet under året hanteras till största del med hjälp av befintliga resurser.

Mark- och exploateringsverksamheten (MEX) prognostiserar ett underskott om totalt 1,3 mnkr. MEX-verksamheten har fortsatt höga konsultkostnader samt lägre personalkostnader till följd av vakanser under våren. Rekrytering av två vakanta mark- och exploateringsresurser är dock slutförd och kommer minska behovet av externa konsulter framåt. Generellt råder stor osäkerhet gällande intäkter då de är helt beroende av fortsatt framdrift av pågående projekt. För kart, mät och GIS prognostiseras lägre intäkter än budgeterat framförallt på grund av vikande byggkonjunktur och kraftigt minskat antal nya bygglov.

Planverksamheten prognostiserar ett underskott om 4,4 mnkr framförallt på grund av att man inte når upp till verksamhetens budgeterade intäkter från upparbetad tid i exploateringsprojekten. Även intäkter i form av planavgifter som delvis är kopplade till när en detaljplan vinner laga kraft, är i dagsläget osäkra bl.a. på grund av risk för överklaganden. I och med att ingen detaljplan vann laga kraft under 2022 kommer inte heller några större intäkter från planavgifter in under innevarande år. Personalkostnaderna ligger i princip i linje med budget medan kostnaderna för utredningar är högre än budgeterat.

Bygglovsverksamheten prognostiserar ett underskott om 1,5 mnkr. Framför allt handlar underskottet om högre personalkostnader än budgeterat medan intäkterna

ligger i linje med budget. Intäkter från bygglovsavgifter är i dagsläget även mycket svåra att prognostisera i och med konjunkturedgången och den kraftigt minskade byggtakten.

Trafikverksamheten prognostiserar en budget i balans. Dock återfinns både över- och underskott inom verksamheten. De pågående exploateringsprojekten har försenats, pausats eller fördröjts av olika anledningar vilket lett till att budgeterade intäkter från upparbetad tid i exploateringsprojekten avviker negativt från budget. I och med generella föreningar inom vissa investeringsprojekt prognosticeras kostnaderna för kapitaltjänst dock ge ett överskott, vilket väger upp den totala prognosen för trafikverksamheten. Personalkostnaderna ligger i princip i linje med budget.

Miljö- och hälsoskyddsverksamheten prognostiserar ett underskott om 0,5 mnkr. Vakanser och vissa svårigheter att hitta rätt kompetens för att utföra tillsyn innebär lägre intäkter för verksamheten än budgeterat. Övergången från och med 1 juli till ett nytt samverkansavtal med Partille kommun för tobak- och alkoholtillstånd innebär ökade kostnader. I Länsstyrelsens uppföljning och utvärdering av miljö- och bygglovsnämndens miljöbalktillsyn under våren 2023, framkom bl.a. allvarliga problem med en mycket underfinansierad tillsynsverksamhet. Utöver detta påpekades även problem med bristande hantering av jäv, framförallt utifrån ett organisatoriskt och budgetmässigt perspektiv.

Åtgärder

Utifrån det rådande konjunkturläget med bl.a. kraftigt minskad byggtakt, stigande räntor och priser, äventyras sektorns förmåga till framdrift i projekten och därmed att generera tillräckliga intäkter som täcker behoven. Generellt råder därför stor återhållsamhet vad gäller inköp, utredningar och konsulttjänster. Eventuella vakanser inom sektorn kommer inte heller att återbesättas i närtid om det inte finns särskilda skäl och kostnadstäckning i form av motsvarande intäktsmöjligheter.

Åtgärder för att minska underskottet på plan handlar förutom ovan om att genom tilläggsavtal säkerställa kostnadstäckning för samtliga nedlagda plankostnader oavsett detaljplanen initialt hanterats genom plantaxa eller planavtal. Ett arbete att justera befintliga faktureringsrutiner syftar både till att öka tydligheten och transparensen gentemot exploatörerna men samtidigt även minska risken för egna intäktsförluster.

I och med en kraftig minskning av bygglovsansökningarna skruvar verksamheten resurserna mot ökad tillsyn som kan generera kompletterande och säkrare intäkter. Verksamheten undersöker även förutsättningarna för att sälja bygglovs-/tillsynstjänster till närliggande kommuner med resurs- och/eller kompetensbrist.

Åtgärder för att generera ökade intäkter och balansera ut ett eventuellt underskott hos miljö- och hälsoskydd handlar om att effektivisera tillsynsverksamheten bl.a. genom nya förbättrade rutiner och att administrativt avlasta tillsynshandläggarna för att på så sätt frigöra tid till tillsyn och därmed öka antalet debiterbara timmar.

Sedan april har sektorn infört en ny organisation för kommunens samhällsbyggnad som är mer ändamålsenlig och därmed bättre lämpad att ta sig

an utmaningarna 2023 och framåt. Med varje verksamhetsområde renodlat och väldefinierat ökar tydligheten i grunduppdraget för varje enskild chef och därmed förutsättningarna för systematisk uppföljning och kontroll. Under hösten fortsätter utvecklingsarbetet med fokus på styrning/ledning. Ambitionen är att införa en helt ny ledningsorganisation som tar ansvar för en effektivare styrning av bland annat sektorns projektmodell, planprocess och tidsredovisning. Tillsättandet av ny plan- och exploateringschef tillsammans med ny mark- och exploateringschef, är andra viktiga pusselbitar/åtgärder i syfte att stärka sektorns ledningsförmåga och kontroll över kostnader och intäkter.

Investeringsredovisning

tkr	Prognos 2023	Budget 2023	Avvikelse 2023	Bokslut 2022
Miljö- och hälsoskydd	0	1 000	1 000	0
Trafik	17 458	135 733	118 275	78 505
Mark och exploatering	200	200	0	52
Plan och bygglov	100	715	615	85
Sektorsledning	140	200	60	0
Nettoutgift	17 898	137 848	119 950	78 642

Sektorns prognostiserar nettoinvesteringar om 17,9 mnkr jämfört mot budgeterade 137,8 mnkr. Avvikelsen på 120 mnkr beror främst på tidsförskjutningar och fördröjningar av projekt, bland annat till följd av överklagande och behov av vidare utredningar. Den största skillnaden mot föregående prognos på ca 36 mnkr är att det har genererats en intäkt om 10,6 mnkr i och med att HVAAB har fakturerats motsvarande i projektet för Mölnlycke fabriker vilket drar ner nettoprognosen för investeringarna.

Trafikverksamheten prognostiserar att genomföra nettoinvesteringar om 17,5 mnkr under 2023. Större projekt som är slutförda är gång- och cykelvägen vid Wendelsvägen-Gärdesområdet etapp 1 och Viola Gråstens plats. Gång- och cykelvägen vid Musikvägen är i slutskedet.

De största enskilda projekten som pågår är Mölnlycke fabriker och dagvattenparken. Det är även inom ramen för dessa projekt som de största avvikelserna finns i och med tidigare förseningar och förändringar på totalt 58 mnkr. För projekt Mölnlycke fabriker planeras en upphandling av nästkommande etapp, Långenäsvägen, men på grund av frågor kring markinlösen kan den komma att försenas. För dagvattenparken planeras en projekteringsstart under 2023 för kapacitetsåtgärder i södra delen av Mölndalsån och ut till Rådasjön. Det har dock varit svårt att hitta en konsult som kan ta sig an uppdraget vilket kan innebära försening.

De broprojekt som var tänkta att projekteras i år blir framskjutna. För Solviksbron behövs troligtvis en vattendom, vilket i så fall medför att projektet blir mer omfattande. Ombyggnation av bron över riksväg 40, Konstruktionsvägen, skjuts fram till 2024. Kontakt med Trafikverket krävs för att möjliggöra genomförandet från riksväg 40.

Detaljplanen för Mölnlyckemotet är överklagad varför projektet Mölnlyckemotet kollektivtrafik prognostiseras starta först 2024.

Gång- och cykelvägen Hällingsjö-Rävlanda bedöms inte heller kunna starta under 2023. Det råder i dagsläget osäkerhet kring genomförandet av den planerade byggnationen av VA-överföringsledningen mellan orterna, som var tänkt att samordnas ihop med gång- och cykelvägen. Nytt politiskt uppdrag kommer efterfrågas i det fall VA-ledningen inte blir av. Planerad byggstart skjuts preliminärt fram till 2025.

Exploateringsredovisning

För varje exploateringsprojekt görs en bedömning om projektets förutsättningar att genomföras inklusive dess ekonomi. Inga exploateringsprojekt startar om de inte bedöms genomförbara med en godtagbar ekonomi eller har stor samhällsnytta.

Specificerad redovisning av exploateringsprojekten visas i bilaga exploatering. Där redovisas kommunens inkomster och utgifter till och med 31 augusti 2023 och prognos för helåret på projektnivå.

I prognosen för 2023 beräknas inkomsterna till 79 mnkr. Projekt med högst inkomster från markförsäljningar under året är Bårhults företagspark i Landvetter och Idrottsgatan i Mölnlycke. De totala utgifterna för året prognostiseras till 95 mnkr. Projekt med hög utbyggnadsvolym och högre personalintensitet under året är Magasinsvägen i Landvetter södra där byggnation pågår och Idrottsgatan som går mot färdigställande. Utbyggnad av allmän plats i den exploatörsdrivna detaljplanen Björröd Alberts väg utförs av kommunen, men finansieras av exploatören.

Under våren slutredovisades Landvetter centrum kvarter 1 med ett resultat om 4 mnkr. Bårhults företagspark delredovisades under 2021 och har nu, efter att sista tomten sålts, slutredovisats med ett resultat om 16 mnkr. Under hösten planeras Idrottsgatan att delredovisas med ett prognostiserat resultat om 64 mnkr. De pågående exploatörsdrivna detaljplanerna resultatförs årligen.

Sedan 2021 redovisas gatukostnadsersättningar i sin helhet det år anläggningen aktiveras, medan utgiften bokförs och aktiveras som en investering. För Idrottsgatan redovisas också gatukostnadsersättningar om 15 mnkr. Totalt sett är prognosen för projektredovisningar ca 100 mnkr inklusive gatukostnadsersättningar om 15 mnkr.

Sammanställning av prognos för slutredovisningar samt ersättning för gatukostnader

Projekt	Belopp, tkr
Airport City etapp 4	-1 510
Bårhults företagspark	16 444
Landvetter centrum, kvarter 1	4 070
Solåsen Hindås	-1 472
Idrottsgatan Mölnlycke	64 300
EDP Säteriet (Förbo)	2 700
EDP Göskulla 3:33 m.fl. (Link 40)	400
EDP Bostäder P-hus Mölnlycke	330
Övriga mindre projekt	-262
Gatukostnadsersättningar	14 800
Summa	99 800

Plan och bygglov

Grunduppdrag

Uppföljning av grunduppdrag

Arbetet med framtagandet av en ny kommunövergripande översiktsplan har under året handlat om att sammanställa inkomna synpunkter från samrådet. Samråd för översiktsplanen genomfördes 16 januari till 17 mars 2023. Nu pågår genomgång av inkomna synpunkter. Ny tidplan för arbete inför granskning tas nu fram.

Flera exploatörsdrivna detaljplaner har startats upp under 2022, bland annat detaljplanen Link 40 samt detaljplanen för den nya avfallsanläggningen vid Fläskebo. Dessa har under våren 2023 varit på samråd. Totalt är det tio exploatörsdrivna detaljplaner och 12 kommundrivna detaljplaner som verksamheten arbetar med och tillsammans innebär det ca 2 800 nya bostäder och ca 700 000 kvm verksamhetsmark för Härryda kommun. Detaljplan för Landvetter södra etapp 1a (cirka 1000 bostäder) är under uppstart. Totalt planeras för ca 4000-5 000 nya bostäder i området för etapp 1.

Dialogen med Trafikverket fortsätter angående hanteringen av pågående planer inom riksintresset för den nya järnvägen i Mölnlycke. Sju pågående detaljplaner ligger inom järnvägskorridoren. Dialogen har varit framgångsrik när det gäller detaljplan för att möjliggöra permanent bygglov för Fridaskolan.

Inom bygglovsverksamheten har det nationella ekonomiska läget resulterat i en nedgång av inkomna ärenden samt ändring i karaktär av dessa ärenden. Istället för nybyggnationer av enbostadshus och industrier så är den största mängd ärenden braskaminer, tillbyggnader av enbostadshus samt murar och plank.

Verksamheten har arbetat vidare med tillgänglighet för att möjliggöra en ännu mer effektiv och rättssäker handläggning, bland annat med telefontider och implementeringen av e-tjänsten "boka en handläggare". Företagarnas omdömen i Insiktsmätningen för första halvåret visar på en nedgång i nöjdhet.

Mark- och exploateringsverksamhet

Grunduppdrag

Uppföljning av grunduppdrag

För att kunna genomföra arbetsuppgifter som ingår i grunduppdrag för mark- och exploatering har verksamheten under året prioriterat att säkerställa resurser och rekrytera personal. Verksamheten har använt sig av konsulter under tiden, vilket inneburit höga kostnader för verksamheten. Efter sommaren har verksamheten lyckats anställa två nya mark- och exploateringsingenjörer. Under våren påbörjades arbetet med att ta fram en skogsbruksplan som förväntas kunna antas av kommunstyrelsen under 2024.

Kart, mät och GIS har under delåret mottagit 109 beställningar av nybyggnadskartor, av dessa har 102 nybyggnadskartor producerats och resterande kommer att produceras och levereras under 2023. Detta är en minskning jämfört med tidigare år som sannolikt grundar sig i det ekonomiskt försämrade läget i landet.

Under delår 2023 har det också utförts 98 lägeskontroller och 63 utsättningar, varav 37 är grovutsättning och 26 är finutsättning.

Trafik

Mål

Kommunstyrelsens mål och inriktningar för 2023

- Skadegörelsen i och runt kommunens skolor ska minska och det ska vara nolltolerans mot klotter och skadegörelse.

Uppföljning

Enheten som arbetar med skadegörelse och klottersanering har under våren lyckats rekryterat personal vilket gör att ärenden om klotter kan prioriteras och hanteras skyndsamt av trafikverksamheten. Just nu pågår arbete tillsammans med Hälaryda Energi om att förbättra samarbetet kring klotter och skadegörelse. Bolaget har själva inte detta som mål och kan budgetmässigt inte prioritera klotter. Det pågår ett arbete kring hur vi kan tydliggöra och samarbeta kring målet för kommunens bästa.

Grunduppdrag

Uppföljning av grunduppdrag

Inom verksamhetsstöd/tidiga skeden pågår flera uppdrag. Bland annat pågår arbete med parkeringsreglering enligt plan.

Skolskjuts och färdtjänst fungerar tillförlitligt trots att det under våren och sommaren varit personalbrist främst inom färdtjänsten. De åtgärder som har vidtagits för att hålla en god kapacitet har visats ge bra effekt. Inom team Trafikingenjörer är läget ansträngt då ärendebelastningen är hög och extra resurser kan inte tillsättas.

Projektledningsenheten arbetar med en rad uppdrag som befinner sig i olika skeden, alltifrån projektering till byggnation. Magasinsvägen är i full produktion sedan den planerade projektstarten i våras. På grund av omvärldsläget har en entreprenör krävt ekonomisk kompensation. De ekonomiska förhandlingarna kommer fortsätta under hösten. Sedan tidigare råder viss kapacitetsbrist inom enheten framför allt på grund av det stora antalet projekt och uppdrag.

Arbetet tillsammans med Härryda Energi (HEAB) kring gatubelysning fortgår enligt plan. HEAB anser att en fast ersättningsmodell, som tidigare varit ett uttalat mål, inte är bäst för kommunen och de föreslår därför att rörlig ersättning efter utfört arbete fortsätter. Dessa diskussioner fortgår och resultatet ska utvärderas efter 2023.

Inom driftverksamheten ser vi just nu att så gott som samtliga kostnader har ökat avsevärt på grund av pandemi, inflation och världsläget. Exempelvis har grönyteskötselns kostnader ökat med 100 procent och drift- och underhållskostnader för gatuskötseln har ökat med mer än 100 procent sedan 2019. Vidare har entreprenadindex ökat med över 40 procent sedan 2020. I takt med att kommunen exploaterar nya områden får också verksamheten mer ytor att underhålla.

Sammantaget för driften, leder de ökade kostnaderna ihop med tillkommande kommunala ytor att drifthålla till att verksamheten tvingas prioritera och att kvaliteten riskerar att försämrans.

Sammanfattningsvis återfinns de största utmaningarna inom driftverksamheten på grund av ökade kostnader och inom vissa områden en hög arbetsbelastning. Båda utmaningarna ställer krav på prioriteringar vilket på sikt kan leda till bristande kvalitet och försämrade arbetsmiljö. Utöver det så är bedömningen att trafikverksamheten arbetat med sitt grunduppdrag på ett tillfredsställande sätt med kontinuerlig kontroll av ärenden, entreprenad och intraprenadavtal.

Miljö- och hälsoskydd

Grunduppdrag

Uppföljning av grunduppdrag

Den planerade tillsynen enligt livsmedelslagen går enligt plan. Den enligt miljöbalken ligger efter. Ambitionen är att hinna med de verksamheter som betalar fast årlig tillsynsavgift under året. Viss tillsyn kommer inte att hinnas med vilket framför allt beror på att personalen inte varit fulltalig under hela året. Detta innebär även att intäkterna enligt budgeten inte kommer att klaras.

Antalet anmälnings- och ansökningsärenden är fortsatt många men har minskat i år jämfört med samma period tidigare år. Det är framför allt ansökan om avlopp och anmälan om användning av avfall för anläggningsändamål som minskat.

Handläggningstiden för ansökan av små avlopp och värmepumpar fortsätter att minska. Av de som fått beslut på sin avloppsansökan under 2023, 44 stycken, har 24 stycken fått det inom 90 dagar, vilket är verksamhetens mål. Snitttiden har minskat och ligger nu på 132 dagar. Av de som fått beslut på sin ansökan om värmepump under 2023, 33 stycken, har 13 stycken fått det inom 20 dagar och 19 stycken inom sex veckor. Snitttiden har minskat och ligger nu på 45 dagar.

Under första halvåret har en handlingsplan tagits fram för arbetet med förorenade områden, innehållande mål och strategier.

Länsstyrelsen har genomfört en granskning av nämndens arbete enligt miljöbalken. Den allvarligaste kritiken som framförs handlar om att nämnden saknar budgetansvar för resurserna den har verksamhetsansvaret för, risken för jäv i budgetprocessen och att den tillsyn som åligger kommunen är underfinansierad. Konsekvensen av att inte bedriva tillräcklig tillsyn är att kunskapen om de mindre verksamheternas, inkl små avlopp, påverkan på miljö och hälsa försvåras eller uteblir. Det är även de verksamheterna som själva har mindre kunskap. Risken är ökad förorening av luft, mark och vatten samt ökade störningar för boende.

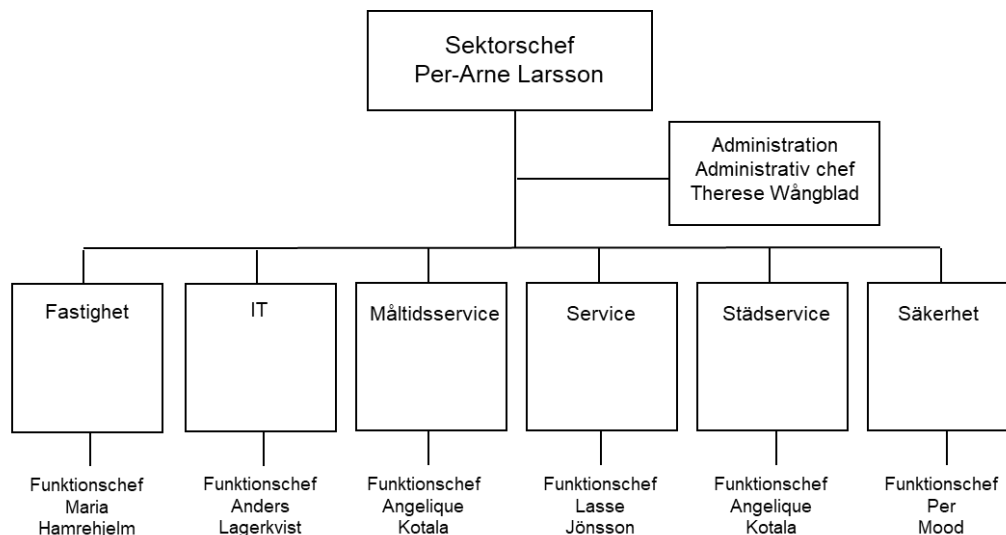
Göteborg Stad sa under 2022 upp samverkansavtalet kommunerna har kring tillstånd och tillsyn av alkohol och tobak. Det blev slutligen en tillfällig förlängning av avtalet till och med sista juni 2023. Sedan 1 juli finns ett nytt samverkansavtal med Partille, som håller ihop det arbetet för sju kommuner.

Resultatet för kundnöjdhet enligt Insiktsmätningen under första halvåret 2023 har gått upp för både för miljö- och hälsoskydd och livsmedel. Livsmedel ligger på 90 och Miljö- och hälsoskydd ligger på 77. Alla delområden ligger över 75, alltså klart över målet på 70.

Verksamheten har arbetat flera år med att utveckla e-tjänster för de ärenden som hanteras. Under första halvåret har cirka 47 procent av inkomna ansökningar eller anmälningar skett via e-tjänst, vilket är i nivå med tidigare år.

Sektor för teknik och förvaltningsstöd

Organisation

Ekonomi

Driftredovisning

tkr	Prognos 2023	Budget 2023	Avvikelse 2023	Bokslut 2022
Ledning	4 475	4 575	100	4 402
Fastighet	1 471	-1 888	-3 359	12 761
IT	33 579	31 945	-1 634	5 360
Måltidsservice	11 353	7 412	-3 941	1 465
Service	8 620	10 120	1 500	8 768
Städservice	1 155	2 656	1 501	-83
Säkerhet	7 024	7 715	691	6 306
Nettokostnad	67 677	62 535	-5 142	38 979

Sektorn prognostiserar, inklusive åtgärder, ett underskott med 5,1 mnkr. Se vidare om besparingsåtgärderna under rubriken "Åtgärder" nedan. Delårsprognosen innebär en försämring med 1,3 mnkr jämfört med juniprognosen. Orsaken till försämringen är främst att livsmedelskostnaderna stigit mer än beräknat.

Ledning beräknas redovisa ett mindre överskott på 0,1 mnkr då budgetanslaget för "fossiloberoende förvaltning" inte väntas nyttjas fullt ut.

Fastighetsfunktionen prognostiserar en negativ budgetavvikelse med 3,4 mnkr, varav kostnader för skadegörelse beräknas till 2,0 mnkr, Dessutom har en vattenskada uppstått på en förskola vilket innebär en självrisk på drygt 0,5 mnkr.

Vidare prognostiseras högre kostnader än budgeterat för fjärrvärme, vatten samt återvinning till följd av kraftigt höjda priser. VA-priserna har höjts med 10 procent vilket innebär ett underskott med ca 0,4 mnkr. Kostnaderna för fjärrvärme väntas överstiga budget med 2,4 mnkr. Vakanta tjänster, högre intäkter för intern projektledning samt besparingsåtgärder enligt rubriken nedan, dämpar det totala underskottet för fastighetsfunktionen.

IT-funktionen beräknas redovisa en negativ budgetavvikelse på 1,6 mnkr vilket förklaras av högre licenskostnader, främst i syfte att öka IT-säkerheten men det är också en följd av att Microsoft har höjt priserna. Underskottet hålls nere något genom att en vakant tjänst inte kommer att tillsättas under året.

Måltidsservice prognostiserar ett underskott med 3,9 mnkr, varav högre livsmedelskostnader med 3,6 mnkr jämfört med budget. Livsmedelsbesparingarna genom bl.a. ytterligare minskat matsvinn som togs upp i juniprognosen har halverats till 0,25 mnkr och livsmedelskostnaderna har stigit under sensommaren. Prognosen på återstående livsmedelskostnader i år baseras på en genomsnittlig prishöjning med 10 procent jämfört med budget men den prognosen är osäker. Efterfrågan på måltider har också ökat till följd av att barnen och ungdomarna åter mer vilket också driver upp kostnaderna. Merkostnader för ombyggnad av köket på Hulebäcksgymnasiet beräknas till 1,3 mnkr. Dessa kostnader består bl.a. av projektledare samt lastbil och chaufför för transport av mat. Det totala underskottet dämpas något genom marginalintäkter till följd av tillkommande beställningar m.m. utöver budget.

För servicefunktionen beräknas ett överskott på 1,5 mnkr vilket bland annat beror på en vakant tjänst som av besparingsskäl inte kommer att tillsättas i år. Se övriga åtgärder för servicefunktionen under rubriken nedan.

Prognosen för städservice innebär en positiv budgetavvikelse med 1,5 mnkr vilket förklaras av marginalintäkter för utökade städuppdrag. Dessutom beräknas lägre personalkostnader då befintlig personal i viss utsträckning täcker upp vid frånvaro. Från och med maj är det också en gemensam funktionschefstjänst för städservice och måltidsservice vilket innebär en halverad personalkostnad. En effektivisering har också genomförts genom städroboten i Wallenstam arena. Fördelaktig upphandling innebär dessutom lägre kostnader för fönsterputsning. Samtidigt innebär stigande priser på städmaterial högre kostnader än budgeterat.

För säkerhetsfunktionen prognostiseras ett överskott med 0,7 mnkr som beror på att statsbidraget för krisberedskap och civilt försvar inte väntas användas fullt ut. Tidsförskjutning av reservkraftverk på grund av långa leveranstider bidrar också till överskottet. Dessutom kommer personalkostnaderna bli något lägre till följd av en tillfälligt vakant tjänst.

Åtgärder

Inom ramen för sektorns prognostiserade underskott på 5,1 mnkr ingår ett antal besparingsåtgärder. Åtgärderna omfattar totalt 3,0 mnkr.

För fastighetsfunktionen innebär besparingarna att inga extrabeställningar av grönyteskötsel genomförs, t.ex. inga extra beskärningar av träd, buskar och sly vilket inte ingår i det grundläggande avtalet för grönyteskötsel. Detta väntas

innebära klagomål från kommunens verksamheter samt från invånare. Även uppskjutning av filterbyten omfattas av åtgärderna, vilket dock kan leda till en något högre energiåtgång. Det beräknas ändå innebära en nettobesparing. Åtgärderna inom fastighetsfunktionen bedöms innebära sänkta kostnader med totalt 1,1 mnkr.

Inga åtgärder föreslås för IT-funktionen då vikten av en stark IT-säkerhet samt utveckling för att möjliggöra fortsatt digitalisering bedöms vara överordnad den besparing som exempelvis sänkta konsultkostnader och uppskjutning av utbyte av klientdatorer kan innebära.

Besparingsåtgärderna för måltidsservice beräknas innebära sänkta kostnader med 0,7 mnkr. De omfattar framför allt lägre personalkostnader genom att två pooltjänster inte ersätts samt ytterligare minskning av matsvinnet.

Inom servicefunktionen omfattar besparingsåtgärderna bland annat en reducering av antalet bilar i bilpoolen samt att kommunens bilar byts ut ett år senare än planerat. En följd av att ha kvar äldre bilar längre är att de kan kräva fler reparationer. Åtgärden kan innebära att övergången till fossilfria bilar förskjuts framåt. En ytterligare besparing inom servicefunktionen innebär att tillsättning av en vakant tjänst, inom enheten mark och anläggningar, skjuts upp till år 2025. Konsekvenserna av detta innebär en ökad underhållsskuld för kommunens fritidsanläggningar. För övrigt blir kapitalkostnaderna lägre på grund av fördelaktiga upphandlingar samt mindre omfattande nyinvesteringar än tidigare, En anpassning görs också inom ramen för kommunens husansvarige. Sammanfattningsvis innebär besparingsåtgärderna för servicefunktionen en beräknad kostnadsminskning med 1,2 mnkr.

Investeringsredovisning

tkr	Prognos 2023	Budget 2023	Avvikelse 2023	Bokslut 2022
Ledning	16	100	84	82
Fastighet	172 322	200 096	27 774	39 706
IT	5 650	5 650	0	3 441
Måltidsservice	750	750	0	453
Service	13 793	6 028	-7 765	10 567
Städservice	700	700	0	529
Säkerhet	220	0	-220	700
Nettoutgift	193 451	213 324	19 873	55 478

Sektorns investeringar prognostiseras till 193,5 mnkr vilket motsvarar ett överskott på 19,9 mnkr. Avvikelsen beror i huvudsak på tidsförskjutningar när det gäller ombyggnad av Hulebäcksgymnasiets kök samt nybyggnad av omklädningspaviljong. För ombyggnad av köket beviljades bygglov senare än planerat. Projektet med omklädningspaviljongen kommer inte att påbörjas i år då lämplig plats för den utreds. Överskottet för fastighetsfunktionen beräknas sammantaget till 27,8 mnkr.

Underskottet på 7,8 mnkr inom servicefunktionen beror på tidigareläggning av byte/upprustning av konstgräs vid Djupedal enligt KS beslut. Projektet är enligt gällande plan budgeterat till år 2024 till ett belopp på 7 mnkr. Dessutom tillkommer, utöver budget, investeringar i laddinfrastruktur i Mölnlycke för kommunens fordon, även detta enligt KS beslut.

För säkerhet prognostiseras ett mindre underskott vilket beror på återstående investeringar i anslutningspunkter för trycksatt nödvatten enligt KS beslut om att öka kommunens beredskapsförmåga.

Fastighet

Mål

Kommunstyrelsens mål och inriktningar för 2023

- Skadegörelsen i och runt kommunens skolor ska minska och det ska vara nolltolerans mot klotter och skadegörelse.

Uppföljning

Utvändigt klotter på kommunens fastigheter åtgärdas inom 24 timmar. Invändigt klotter åtgärdas hela tiden men omfattningen är stor, framför allt i kommunens högstadieskolor. För att motverka uppkomsten av klotter och skadegörelse under verksamhetstid har ett projekt startats upp tillsammans med grundskoleverksamheten. Fastighetsfunktionen har tagit ett samordningsansvar för projektet. Projektet är en del i arbetet med att få till bra skolmiljöer till Sveriges bästa skola och syftar till att ta fram förändringsförslag för att skapa välkomnande, trivsamma och trygga skolmiljöer där risken för konflikter och skadegörelse minskar.

Grunduppdrag

Uppföljning av grunduppdrag

Under våren har ett projekt startats upp med fokus på skolmiljöer. Medverkande i projektet är fastighet-, städ- och säkerhetsfunktionen samt grundskoleverksamheten. En arbetsgrupp har i uppdrag att ta fram förändringsförslag för att tillskapa tydlig skyltning och välkomnande entréer på kommunens skolor. I projektet ska också förslag för att skapa trygga utrymmen kring toaletter och duschutrymmen på skolorna tas fram. Detta är ett led att minska kränkingsärenden och öka elevernas närvaro på idrottslektioner.

Projektet med en AI-installerad robot på Båtsmanskolans styrsystem fortsätter. Information samlas kontinuerligt in och under våren 2024 förväntas en första analys genomföras av inhämtad data.

Som en följd av de statusinventeringar som skett i kommunens utbildningslokaler har ett flertal stora underhållsprojekt startats upp. Under

hösten renoveras Agnebäcken och Gärdets förskolor samt Hindåsskolans paviljong. Under pågående renovering har verksamheten flyttat till närliggande lokaler som är anpassade efter respektive verksamhet. Vid sidan om detta pågår planering för fortsatta förskolerenoveringar i Mölnlycke samt renoveringar och nyproduktionsprojekt inom grundskolan i Landvetterområdet.

IT

Grunduppdrag

Uppföljning av grunduppdrag

IT-funktionen har under året fokuserat särskilt på driftsäkerhet, tillgänglighet och IT-säkerhet. Aktiviteter inom dessa områden är bl. a. ny plattform för att hantera alla datorer, mobiltelefoner och läsplattor samt utökat trådlös täckning, särskilt på kommunens grundskolor.

Trots insatser för att öka tillgängligheten drabbades förvaltningen av en större störning på central nätverksinfrastruktur i början av året. Detta påvisar vikten av att fortsätta arbeta proaktivt med hela IT-miljön för att säkerställa en hög tillgänglighet.

IT-funktionen har fortsatt utvecklingen av sitt verksamhetssystem med fokus på automatisering och förenkling för att på så sätt bidra till en kostnadseffektiv IT-miljö.

Under året har även förvaltningens nya telefonlösning framgångsrikt driftsatts och IT-funktionen har tillsammans med kontaktcenter levererat en modern och användarvänlig lösning med tillgänglighet och service i fokus.

För att ge servicedesk bättre förutsättningar att ge stöd och service till politiker och medarbetare har organisationen förändrats och en samordnare tillsatts för att utveckla servicen.

Måltidsservice

Grunduppdrag

Uppföljning av grunduppdrag

Funktionen har fortsatt sitt utvecklingsarbete med fokus på hållbarhet genom att exempelvis minska matsvinnet och att laga maten från grunden. Mätningar för delåret visar att matsvinnet har minskat jämfört med samma period förra året. Kompetensutveckling för funktionens medarbetare genomförs kontinuerligt och det är främst de egna medarbetarna som håller i kompetensutvecklingen.

Arbetet med matsvinn innebär också ett arbete med kostnadsmedvetenhet där funktionen arbetar med att medvetandegöra funktionens personal. Det görs bland annat genom kontinuerliga mätningar av matsvinnet i varje kök. Dessutom görs en uppföljning av matsedeln där löpande justeringar görs kopplat till ökade livsmedelspriser.

Måltidsservice har temaveckor tre gånger per termin på för- och grundskola för att skapa större medvetenhet kring hållbarhet, samverkan och ekonomi. Det är viktigt att matgäster och pedagoger är mer involverade i måltiden. På kommunens särskilda boenden har måltidsservice initierat att starta samverkansmöten med omsorgspersonal som serverar måltider.

Service

Grunduppdrag

Uppföljning av grunduppdrag

Under året har funktionen arbetat med att uppfylla målen i plan för fossiloberoende förvaltning och hittills har 8 helelektriska bilar levererats till fastighetsfunktionen samt mark och anläggningar. Dessutom har en upphandling påbörjats för att kunna få laddinfrastruktur på Solsten på plats innan årsskiftet. Ungefär 10 procent av kommunens bilar är nu helt elektriska.

För att hålla kommunens idrottsanläggningar i gott skick har byte av en sliten konstgräsplan på Djupedals A-plan påbörjats. Arbetet beräknas vara klart i månadsskiftet september/oktober.

Som en del i arbetet med att kommunen ska bli en bättre serviceorganisation har kontaktcenter hjälpt flera verksamheter att utöka och förbättra sina e-tjänster samt informationen på harryda.se.

Även om de digitala tjänsterna ökar står direktkontakt via telefon för en stor andel av inkommande frågor och synpunkter och omkring 93 procent av alla som ringer in till kommunen når en servicevägledare inom två minuter.

Under våren har ett pilotprojekt gällande digital posthantering genomförts för förvaltningens verksamheter i Hällingsjö och Eskilsby. Det har varit lyckosamt och har reducerat antalet körda kilometer markant. Projektet kommer under hösten att utvidgas till att gälla även förvaltningens verksamheter i Rävlanda, Hindås och Härryda.

Städservice

Grunduppdrag

Uppföljning av grunduppdrag

Städservice har genomfört storstädningar, fönsterputs och höghöjdsstädning enligt plan. Städ kvalitén följs upp genom kvalitetsmätningar som genomförs en gång i kvartalet. Under våren har städfrekvensen utökats i lokaler som personalrum, hemkunskap- och slöjdsalar samt konferensrum där det påvisats ett utökat städbehov.

Städservice har en fortsatt stabil låg sjukfrånvaro. Den låga sjukfrånvaron bidrar till god kontinuitet och kvalitet i utförandet av städningen.

Säkerhet

Mål

Kommunstyrelsens mål och inriktningar för 2023

- Våra medborgares upplevda otrygghet ska minska
- Tryggheten i kommunen ska öka
- Kommunens beredskapsförmåga ska öka
- Skadegörelsen i och runt kommunens skolor ska minska och det ska vara nolltolerans mot klotter och skadegörelse.

Uppföljning

Våra medborgares upplevda otrygghet ska minska

Tryggheten i kommunen ska öka

Trygghetsskapande områdesbevakning sker av väktare samt ordningsvakter och närvaron förstärks vid behov utifrån aktuell lägesbild. Regelbunden samverkan sker med polismyndigheten för gemensam underrättelse och inriktning. Genom SSPF (skola, socialtjänst, polis och fritid) sker samordning av insatser och åtgärder riktade mot barn och ungdomar.

Kommunens beredskapsförmåga ska öka

Skadegörelsen i och runt kommunens skolor ska minska och det ska vara nolltolerans mot klotter och skadegörelse.

Praktisk övning i radiosamband har genomförts med Frivilliga Radioorganisationen (FRO) och kommunen har idag bättre förutsättningar för en robust kommunikation. Ytterligare utveckling av området kommer att ske under året. Arbetet med stationär reservkraft på kommunens äldreboenden och

trygghetspunkter pågår och beräknas slutföras stegvis under mandatperioden. Trygghetspunkterna på Djupedalsskolan, Önerödsskolan samt Rävlandaskolan har försetts med trycksatt nödvatten och resterande installeras under året. Installation av stationär reservkraft pågår vid Hönekulla gård och Björkelids äldreboende.

Säkerhetsfunktionen tar under 2023 fram en handlingsplan för arbetet med civilt försvar utifrån aktuell vägledning från Myndigheten för samhällsskydd och beredskap. Planen syftar till att säkerställa tillfredställande förmåga av den civila beredskapen under höjd beredskap.

För att öka förvaltningens robusthet inleds arbetet med kontinuitetsplanering i samtliga sektorer. Arbetet kommer grundas på genomförd risk- och sårbarhetsanalys. Säkerhetsfunktionen samordnar arbetet och deltar vid utbildningar och workshops för chefer i sektorerna.

Kamerabevakning är i drift på fem skolor och enligt plan har tillstånd sökts för ytterligare fem objekt. Fortsatt installation kommer att ske under hösten. Uppföljning av skadegörelsen sker på samtliga fastigheter och särskild analys sker på de objekt som har kamerabevakning.

Under våren har ett projekt startats upp med fokus på skolmiljöer. Medverkande är fastighet-, städ- och säkerhetsfunktionen samt grundskoleverksamheten. Projektet syftar till att ta fram förändringsförslag för att skapa välkomnande, trivsamma och trygga skolmiljöer där risken för konflikter och skadegörelse minskar.

Grunduppdrag

Uppföljning av grunduppdrag

Säkerhetsfunktionen samordnar områdesbevakningen av kommunens fastigheter och centrumdelar. Bevakningen justeras och prioriteras löpande efter aktuell läges- och riskbild. Vid behov sker stödinsatser till förvaltningens verksamheter för att säkra det interna skyddet och initiera trygghetsökande åtgärder.

Fem skolor har kamerabevakning i drift och tillståndsansökning för ytterligare objekt sker löpande enligt plan.

Arbetet med mandatperiodens risk- och sårbarhetsanalys är slutförd och kommer att generera en åtgärdsplan som syftar till att skapa en uthållig och robust kommunal verksamhet som kan stå emot långvariga samhällsstörningar. Säkerhetsfunktionen bistår med samordning och stöd till övrig förvaltning i det fortsatta arbetet. En utbildnings- och övningsplan för kommunens krisberedskapsorganisation tas fram under hösten.

Sammanställning av investeringar 2023

Nämnd	Sektor	Budget 2023	Utfall 2023 tom aug	Prognos 2023 Utgift	Prognos 2023 Inkomst	Prognos 2023 netto	Budget- avvikelse
KS	Kommunledning	2 146	0	579	0	579	1 567
	Samhällsbyggnad	137 848	1 416	19 145	1 247	17 898	119 950
	Teknik och förvaltningsstöd	213 324	55 940	193 451	0	193 451	19 873
Total		353 318	57 355	213 175	1 247	211 928	141 390
UKFN	Utbildning, kultur och fritid	13 664	3 422	11 164	0	11 164	2 500
Total		13 664	3 422	11 164	0	11 164	2 500
SOCN	Socialtjänst	4 317	1 251	2 317	0	2 317	2 000
Total		4 317	1 251	2 317	0	2 317	2 000
SUMMA TOTALT		371 299	62 028	226 656	1 247	225 409	145 890

Sammanställning av investeringar 2023

Nämnd	Sektor	Budget 2023	Utfall 2023 tom aug	Prognos 2023 Utgift	Prognos 2023 Inkomst	Prognos 2023 netto	Budget- avvikelse
Sektor	Projekt	Budget 2023	Utfall 2023 tom aug	Prognos 2023 Utgift	Prognos 2023 Inkomst	Prognos 2023 netto	Budget- avvikelse
Utbildning, kultur och fritid	Id01 Inventarier M.M.	11 050	2 842	9 550	0	9 550	1 500
	Ie02 Inventarier, Kulturhuset	328	81	328	0	328	0
	Ie30 Konstnärlig Utsmyckning Ukf	0	1	0	0	0	0
	Ih01 Reinvestering Och Inventarier	0	203	0	0	0	0
	Ih14 Fagerhultsskolan	2 286	295	1 286	0	1 286	1 000
Total		13 664	3 422	11 164	0	11 164	2 500
Soci altjä nst	Ik10 Datainventarier	2 417	0	417	0	417	2 000
	Ik12 Reinvesteringar	1 900	1 251	1 900	0	1 900	0
Total		4 317	1 251	2 317	0	2 317	2 000
Samhällsbyggnad	Ir05 Dagvattenåtgärder	2 000	484	1 500	0	1 500	500
	Ir07 Wendelstrand-Solsten Gc -Väg	7 204	305	1 500	0	1 500	5 704
	Ir08 Bro Stationsgatan, Landvetter	5 000	0	0	0	0	5 000
	Ir20 Bockahalvön Projekt.	1 000	0	0	0	0	1 000
	Ir25 Massetjärn Stadspark Förstudie	500	0	500	0	500	0
	Ir30 Konstruktioner	2 000	98	2 000	0	2 000	0
	Ir36 Mölnlyckemotet Kollektivtrafik	7 940	0	0	0	0	7 940
	Ir39 Trafikmiljöåtgärder	4 000	1 164	2 563	63	2 500	1 500
	Ir40 Flytt Salmereds Återvinningsst	1 000	0	0	0	0	1 000
	Ir45 Solviksbron - Hindås	4 000	0	0	0	0	4 000
	Ir46 Kollektivtrafikåtgärder	500	94	100	0	100	400
	Ir51 Wendelsv Gärdesområdet Gc-Väg	5 699	671	2 306	306	2 000	3 699
	Ir60 Backa Landvetter Östra	858	0	858	0	858	0
	Ir65 Mölnlycke Fabrik Utanföör Plan	18 637	882	2 000	0	2 000	16 637
	Ir72 Abborrtjärn	5 000	0	400	0	400	4 600
	Ir75 Me Dagvattenpark	18 775	336	500	0	500	18 275
	Ir79 Me Musikvägen Gc-Bana	4 724	609	2 000	0	2 000	2 724
	Ir81 Trafiksäkra Cykel- O Skolvägar	1 500	0	500	0	500	1 000
	Ir82 Elektr. Info-Skyltar Infart Hk	1 000	0	0	0	0	1 000
	Ir83 Mölnlycke Fabrik Inom Plan	17 076	-7 842	-5 122	878	-6 000	23 076
	Ir87 Hällingsjö Rävlanda Gc-Bana	13 087	76	300	0	300	12 787
	Ir90 Reinv. Underhåll Verksam. Gata	6 500	4 269	6 500	0	6 500	0
	Ir94 Bro Konstruktionsvägen	5 733	123	300	0	300	5 433
	Ir96 Me, Biblioteksvägen Upprustnin	2 000	0	0	0	0	2 000
	It21 Konstnärlig Utsmyckning Shb	0	7	0	0	0	0
	Iu07 Ärendehantering System Miljö	1 000	0	0	0	0	1 000
Iu08 Ärendehantering Bygglov	415	0	0	0	0	415	
Iu10 Digital Konf. Teknik	200	140	140	0	140	60	
Iu12 Drönare	200	0	200	0	200	0	
Iu14 Verksamhetssystem -Digitala De	300	0	100	0	100	200	
Total		137 848	1 416	19 145	1 247	17 898	119 950

Sammanställning av investeringar 2023

Nämnd	Sektor	Budget 2023	Utfall 2023 tom aug	Prognos 2023 Utgift	Prognos 2023 Inkomst	Prognos 2023 netto	Budget- avvikelse
Teknik och förvaltningsstöd	lb02 Infrastruktur	5 650	2 951	5 650	0	5 650	0
	lc01 Kontorsinventarier ToF	100	16	16	0	16	84
	lc02 Inventarier Husansvarig	281	0	150	0	150	131
	lc05 Städmaskiner	500	366	500	0	500	0
	lc06 Städmaskin Hall Mke Fabriker	200	99	200	0	200	0
	lc07 Inventarier Måltidsservice	750	384	750	0	750	0
	lc10 Maskiner/Redskap Fastighet	548	21	548	0	548	0
	lc12 Råda Säteri, Mur M.M.	884	270	500	0	500	384
	lc16 Byte Fettavskiljare	971	10	971	0	971	0
	lc17 Hulebäcksgymn Uppr Gårdar Mm	7 194	487	6 200	0	6 200	994
	lc18 Hulebäcksgymn Omb Kök	19 166	3 902	12 500	0	12 500	6 666
	lc20 Komponentutbyten Fastighet	32 612	11 529	32 612	0	32 612	0
	lc21 Komp.Utbyte Akut Underhåll	1 000	702	1 000	0	1 000	0
	lc22 Säkerhetslarm/Brandlarm	1 508	1 242	1 508	0	1 508	0
	lc24 Byte Taggar Passagesystem	205	0	0	0	0	205
	lc26 Belysning Skolgårdar Gångstr.	250	7	250	0	250	0
	lc28 RävI.Skolan Tryggh.Höjande Åtg	5 000	316	3 000	0	3 000	2 000
	lc37 Belysning Förskolegårdar	300	18	300	0	300	0
	lc42 Om/Tillb Hindås Brandstation	1 459	274	1 459	0	1 459	0
	lc44 Byte Till Led-Belysning	576	144	576	0	576	0
	lc45 Säkerhetsanl Gymn O Tramp.Hall	382	73	200	0	200	182
	lc46 Garantiåtg. Gymn O Tramp.Hall	300	0	100	0	100	200
	lc53 Bostadsrätter Renovering	1 970	547	1 000	0	1 000	970
	lc60 Lokalanpassningar	2 503	54	2 503	0	2 503	0
	lc65 Upprustning Gårdar Skolor/Fsk	2 423	788	2 423	0	2 423	0
	lc66 Upprustning Utemiljö	3 636	911	3 636	0	3 636	0
	lc67 Ombyggnad Kök	3 173	1 553	3 173	0	3 173	0
	lc68 Lokalanpassningar Förskola	1 050	94	1 050	0	1 050	0
	lc69 Lokalanpassningar Grundskola	700	11	400	0	400	300
	lc71 Utveckling Råda Säteri	5 428	3 113	5 428	0	5 428	0
	lc72 Utveckl Mangårdsbyggn R Säteri	17 322	13 085	17 322	0	17 322	0
	lc78 Kommunhuset, Ventilation	6 532	176	5 500	0	5 500	1 032
	lc84 Idrottshall Mölnlycke	50 000	333	48 000	0	48 000	2 000
	lc85 Garantiarbeten	4 467	1 861	4 067	0	4 067	400
	lc89 Ishall Landvetter Nybyggnad	3 673	2 377	2 700	0	2 700	973
	lc90 Upprustning Värme- & Vent.Anl	1 524	192	1 524	0	1 524	0
lc91 Omkl.Rum Mölnlycke Ip	12 488	0	20	0	20	12 468	
lc94 Solceller Ekdalaskolan	0	645	1 000	0	1 000	-1 000	
lc95 Energiomställning	3 584	1 417	3 584	0	3 584	0	
lc96 Trycksatt Nödsvatten	0	173	220	0	220	-220	
lc97 Installation Reservkraftverk	7 268	1 481	7 268	0	7 268	0	
lc99 Elektrifiering	0	65	850	0	850	-850	
lf01 Övriga Inventarier	371	235	235	0	235	136	
lf04 Inköp Traktorer Med Utr.	1 600	1 782	1 782	0	1 782	-182	
lf35 Uppr/Oml Konstgräs Djupedal A	0	1 978	7 000	0	7 000	-7 000	
lf45 Uppr. Ridstigar, Spår & Leder	462	257	462	0	462	0	
lf56 Ny Belysning Landehof	314	0	314	0	314	0	
lf60 Ny Belysning Wendelsberg	3 000	0	3 000	0	3 000	0	
Total		213 324	55 940	193 451	0	193 451	19 873
Ledning	la01 Konstnärlig Utsmyckning	2 067	0	500	0	500	1 567
	la90 E-Arkiv	79	0	79	0	79	0
Total		2 146	0	579	0	579	1 567
Total		371 299	62 028	226 656	1 247	225 409	145 890

Exploatering, tkr

Delårsbokslut 2023

Bilaga 2

Sektor för samhällsbyggnad

Namn	Status*	Utfall 230101-230831		Bokslut 2023-08-31		Prognos 2023		Resultatfört per 230831		Prog slutred 231231	Netto
		Ink	Utg	Utgående balans	Tillg.	Ink	Utg	Int	Kostn		
Verksamhetsmark											
EU03 EDP Airport City etapp 5	P	0	132	0	132	0	132	-400	400	0	0
EU04 Hindås Industriområde	D	0	185	-3 176	1 789	-3 176	1 789	-950	290	0	0
EU05 EDP Fläskebo Avfallsanl.	P	-900	660	-900	660	-900	660	-1 250	1 250	0	0
EU06 Airport City 5	S	0	27	0	0	0	0	0	30	71	71
EU07 Ishall & Travelpark Assmundst.	P	-1 033	1 763	-1 523	2 957	-1 523	2 957	-1 200	2 400	0	0
EU11 EDP Gökskulla 3:33 m.fl. (Link 40)	P	-2 288	1 612	-2 288	1 612	-2 288	1 612	-3 400	3 000	0	-400
EU13 EDP Fåxhult 1:33	P	0	11	0	11	0	11	-25	25	0	0
EU21 Björrods Expl. (Återköp Tomt)	S	0	6 624	0	0	0	0	6 625	0	99	99
EU30 Airport City etapp 4	S	0	86	-164	1 461	-164	1 461	0	300	0	1 510
EU31 Bårhults företagspark	S	-17 409	11	0	0	0	0	-17 410	10	-17 943	-16 444
EU67 Mölnlyckemotet	P	0	144	0	4 635	0	4 635	0	100	0	0
EU81 Företagsparken III	P	0	1 188	0	2 127	0	2 127	0	2 500	0	0
Mark för bostäder											
EU08 DP Bostäder Älmhultsvägen	P	-1 671	1 555	-2 201	2 513	-2 201	2 513	-2 700	3 000	0	0
EU10 EDP Slamby	P	-805	608	-805	608	-805	608	-1 000	1 000	0	0
EU14 EDP Bårekulla 1:3	P	0	59	0	59	0	59	-250	250	0	0
EU26 Landvetters backa	P	0	465	0	512	0	512	0	800	0	0
EU27 Landvetter centrum	D	0	297	-23 340	9 072	-23 340	9 072	0	450	-12 685	-4 070
EU35 Bocköhalvön	P	0	712	0	3 425	0	3 425	0	1 000	0	0
EU37 Landvetter 6:638, 6:107 m.fl.	P	-41	407	-41	482	-41	482	-200	700	0	0
EU42 Solåsen Hindås	S	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
EU65 Idrottskatan Mölnlycke	P	-23 481	1 691	-91 132	55 100	-91 132	55 100	-23 500	10 300	0	1 472
EU70 Landvetter södra	P	-2 648	20 296	-23 586	166 468	-23 586	166 468	-2 650	39 200	0	-64 300
EU72 Säteriet, Särskilt boende	P	0	7	-9 423	1 748	-9 423	1 748	0	50	0	0
EU73 EDP Säteriet (Förbo)	P	-3 284	750	-3 284	750	-3 284	750	-5 850	3 150	0	-2 700
EU74 EDP Wendelstrand (Bråta)	P	-184	99	-184	99	-184	99	-250	250	0	0
EU75 EDP Björrods Alberts väg	P	-8 670	9 783	-8 670	9 783	-8 670	9 783	-17 000	17 000	0	0
EU76 Enebacken II	P	0	428	0	8 177	0	8 177	0	500	0	0
EU77 Valborgs kulle	S	0	74	0	0	0	0	0	75	74	74
EU79 EDP Växthusen	P	-372	322	-372	322	-372	322	-600	600	0	0
EU82 EDP Bostäder P-hus Mölnlycke	P	-330	77	-330	77	-330	77	-530	200	0	-330
EU99 Slutredovisade områden	P	0	9	0	9	0	9	0	10	0	18
Summa		-63 117	50 081	-171 421	283 587	-171 421	283 587	-79 165	95 465	-30 642	-18 798
Netto		-13 036		112 167		112 167		16 300		-18 798	

*) Status: Pågående=P, Slutredovisat=S, D=Delredovisat